

ЛІТЕРАТУРА

이수형 (2019). *동아시아 51년 체제의 개편과 한국의 전략 통일 시대* Vol. 10., с. 16-20. 서울: 국가안보전략연구원 책임연구위원.

КОМП'ЮТЕРНІ БАЗИ ДАНИХ МОВ ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВІ РЕСУРСИ З ГЛОБАЛЬНИХ ЕТИМОЛОГІЙ

Капранов Я.В.

Київський національний лінгвістичний університет

Розвиток комп'ютерної техніки дав можливість представити напрацювання компаративістів, макрокомпаративістів та ін. у вигляді баз даних, серед яких варто назвати Глобальна лексикостатистична база даних “Вавилонская Башня”, або STARLING, С. А. Старостіна (URL: <http://starling.rinet.ru>) (далі – STARLING), “The World Atlas of Language Structures” (укр. Всесвітній атлас мовних структур) (URL: <https://wals.info>) (далі – WALS), “Языки мира” (укр. Мови світу) В. М. Полякова, В. Д. Соловйова.

STARLING – глобальна лексикостатистична база даних, яка була запущена в 1998 р. як персональна сторінка С. А. Старостіна – одного із засновників макрокомпаративістики. “Вавилонская Башня” перетворилася на міжнародний інформаційний ресурс. Однією зі складових ГЛБД є “Ностратична етимологія”, яка була укладена С. А. Старостіним за даними як наявних на той час ностратичних словників (В. М. Ілліч-Світич та ін.), так і з залученням нових етимологій, запропонованих самим С. А. Старостіним й іншими учасниками Московської школи компаративістики (ВБ).

Для пошуку етимологій (у тому числі й ностратичних) використовується ієрархічна система, що включає списки слів різних рівнів, від вищого до нижчих, що, з одного боку, не лише полегшує роботу з величезним обсягом інформації, але і відповідає концепції генеалогічного дерева, згідно з якою з мов-предків виростають численні мови-нащадки, на основі яких методами історичної лінгвістики можна реконструювати їх спільну мову-предок. Пошук ностратичних етимологій здійснюється за трьома рівнями (ГЛБД). Основна ідея пошуку етимологій у STARLING – одночасний пошук мовних і правовних конструктів різних рівнів у різних базах. Наприклад, у розпорядженні читача є десять і більше полів, куди він / вона вводить певну одиницю (наприклад, праформу, значення і т. ін.) і, натиснувши опцію “Search” отримує заданий результат.

WALS – завершений великий міжнародний проект, виконаний під керівництвом М. Хаспельмата (Haspelmeth et al, 2005) та ін., представлений комп'ютерною базою даних і паперовим видання. База містить 2560 мов і 140 ознак. Кожна ознака може приймати декілька значень. В. М. Поляков називає дві відмінні ознаки цього проекту: 1) для кожної ознаки побудовано карту Земної кулі, на якій кружечками різного кольору позначені мови з різними значеннями вибраної ознаки; 2) база даних забезпечена надзвичайно зручним інтерфейсом, що дозволяє легко орієнтуватися у величезному масиві інформації, тобто WALS включає десятки тисяч довідкових статей за різними мовами і ознаками. При цьому ознаки класифікуються за тематикою

і за алфавітом, мови – за сім'ями та регіонами. Пошукові засоби дозволяють знаходити потрібну інформацію за комбінацією ознак, генерувати нові карти за заданими властивостями (Поляков & Соловьев, 2006, с. 24–25).

“Языки мира” – база даних, розробку над якою було розпочато ще в 2002 р.; керівник проєкту – В. М. Поляков, програміст – В. Логунов. На сьогодні ця база містить 315 мов Євразії і 3821 ознаку (фонетика, морфологія, синтаксис). В основу бази даних покладено такі принципи: 1) *бінарний принцип* дає змогу зафіксувати певний мовний факт (ознаку) у двох мовах; 2) ієрархічний принцип передбачає візуалізацію класифікаційної схеми у вигляді ієрархічного дерева, де, наприклад, першому рівню такої ієрархії відповідають найменування класів мовних явищ; при цьому всередині класів виділяються можливі аспекти розгляду даного класу мовних явищ і т. ін. (Поляков & Соловьев, 2006).

Як підсумок, зазначимо, що на сьогодні у розпорядженні етимологів, компаративістів, макрокомпаративістів та ін. представників історії мови є принаймні три інформаційно-пошукові ресурси з глобальних етимологій: Глобальна лексикостатистична база даних “Вавилонская Башня”, або STARLING, С. А. Старостіна (URL: <http://starling.rinet.ru>), “The World Atlas of Language Structures” (укр. Всесвітній атлас мовних структур), “Языки мира” (укр. Мови світу) В. М. Полякова, В. Д. Соловйова, які дають змогу одержати інформацію з приводу етимології відповідного слова, його походження, генетичних зв'язків та ін.

ЛІТЕРАТУРА

- ВБ – *Вавилонская башня*. Проект “Эволюция языка”. Retrieved from <http://starling.rinet.ru/intrab.php?lan=ru>
- ГЛБД – *Глобальная лексикостатистическая база данных: общее описание*. Retrieved from <http://starling.rinet.ru/new100/GLDr.htm>
- Поляков, В. Н., & Соловьев, В. Д. (2006). *Компьютерные модели и методы в типологии и компаративистике* [монографія]. Казань: Казанский государственный университет им. В. И. Ульянова-Ленина.
- Haspelmath, M., Dryer M. S., David G., & Comrie B. (eds.) (2005). *The World Atlas of Language Structures*. Oxford: Oxford University Press.

ВІДЗЕРКАЛЕННЯ ФРАНЦУЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ У ПРОСТОРІ СУЧАСНОГО РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ

Каратєєва Г.М.

Київський національний лінгвістичний університет

XXI століття є сучасним етапом розвитку лінгвістичної думки, що реалізує когнітивний підхід до мови, поряд із традиційними та зосереджується на оновлених формах комунікації, вагоме місце серед яких належить рекламному дискурсу. Останній є одночасно засобом міжкультурної комунікації та дзеркалом певного суспільства, в якому він створюється та функціонує, оскільки саме реклама, виступаючи його рушійною силою, відображає всі зміни, що відбуваються у соціумі.